

Angående byggnadsminnesförklaring av en fyrlängad byggnad på Cicelören 3 i Eksjö

LÄNSSTYRELSENS AVGÖRANDE

Länsstyrelsen förklarar enligt 3 kap 1 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m (KML) den fyrlängade byggnaden på Cicelören 3 i Eksjö för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 3 kap 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter.

1. Byggnaden får inte rivas, flyttas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
2. Byggnaden skall underhållas så att den inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att byggnadens kulturhistoriska värde inte minskar.
3. Det område som utgör fastigheten får inte utan Länsstyrelsens tillstånd ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras. Området skall hållas i sådant skick att byggnadens utseende och karaktär inte förvanskas.

Enligt 3 kap 21 § samma lag gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

BAKGRUND M M

Länsstyrelsen väckte den 15 december 1992 frågan om byggnadsminnesförklaring av byggnaden på Cicelören 3 i Eksjö.

Av utredningen framgår i huvudsak följande.

Byggnaden består av fyra längor utmed tomtgränsen.

Längan utmed Norra Storgatan är uppförd av timmer i två våningar med fasad av liggande grön fasspontpanel. Bot-tenvåningen är mot gatan försedd med skyltfönster. Flertalet övriga fönster är av tvåluftstyp med två

KULTUR G KME BESLUT AF211064

spröjsar i varje båge. Fönstrens foder är släta och överstyckena går upp i en trubbig spets. Fönster och foder är vitmålade.

Entrén mot gatan har en vit portal och glasade spegeldörrar. En takfotsgesims, på fasaden mot gatan, har bl.a. så kallat tandsnitt. Gatulängans tak som är ett sadeltak är belagt med tvåkupiga tegelpannor och byggnadens sockel är av sten som putsats.

Längan utmed Arendt Byggmästares gata är uppförd i två och en halv våning och troligen av timmer. Fasaden är reveterad med ljusgrön slätputs och vita indelningar. Flertalet fönster är av fyrluftstyp med korslagda spröjsar i de övre bågarna. Fönsterna är grönmålade. Mot öster finns en balkong. Längan har en sockel av huggen granit och ett brutet tak som är belagt med enkupiga tegelpannor.

De två gårdslängorna är uppförda av timmer i två våningar. Fasaderna är klädda med liggande fasspontpanel. Fönsterna är av olika slag, några är spröjsade. Den södra längans tak är belagt med tvåkupiga tegelpannor och den norra längans tak har falsplåt. Byggnadernas socklar är av sten.

Det område inom vilket den fyrlängade byggnaden är belägen har av Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen ansetts vara ett kulturhistoriskt synnerligen märkligt bebyggelseområde enligt 3 kap 1 § KML.

Länsstyrelsen har den 18 januari 1993 upprättat förslag till skyddsföreskrifter.

Eksjö kommun har tillstyrkt förslaget till byggnadsminnesförklaring.

Fastighetens ägare Kommanditbolaget Måttbandet 1, Mölnadal, har i yttrande till Länsstyrelsen godkänt en byggnadsminnesförklaring och föreslagna skyddsföreskrifter.

Riksantikvarieämbetet har i yttrande den 13 maj 1993 tillstyrkt en byggnadsminnesförklaring.

LÄNSSTYRELSENS MOTIVERING

Enligt 3 kap 1 § KML får en byggnad som är synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde eller som ingår i ett kulturhistoriskt synnerligen märkligt bebyggelseområde förklaras för byggnadsminne.

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet har enligt 3 kap 10 § KML rätt till ersättning av staten om skyddsföreskrifter

1. utgör hinder för rivning av byggnad och skadan därav är betydande i förhållande till värdet av berörd del av fastigheten eller

2. på annat sätt innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastigheten.

Medför skyddsföreskrifter att synnerligt men uppkommer vid användning av fastigheten, är staten skyldig att lösa fastigheten om ägaren begär det.

Den aktuella byggnadens exteriör härrör från 1800-talets andra hälft och tidigt 1900-tal, men delar av stommen är troligen äldre. Byggnaden är ett gott exempel på en stadsgård med byggnadsdelar av olika ålder och den har därför ett stort kulturhistoriskt värde. På grund av förändringar, i främst interiören, kan byggnaden däremot inte sägas vara synnerligen märklig enligt nyss nämnt lagrum.

Byggnaden ingår dock som ett betydelsefullt element i stadsmiljön norr om Stora Torget. Denna miljö omfattar bl.a. en ytterst välbevarad trähusbebyggelse inom den senmedeltida stadsplanen.

Enligt Länsstyrelsens bedömning får miljön i denna del av Eksjö stadskärna anses utgöra ett sådant bebyggelseområde som avses i lagrummet. Skäl föreligger därför att förklara den aktuella byggnaden, såsom ingående i detta område, för byggnadsminne.

För byggnadens bevarande skall det av Länsstyrelsen den 18 januari 1993 upprättade förslaget till skyddsföreskrifter gälla. Länsstyrelsen bedömer därvid att skyddsföreskrifterna ej skall medföra ersättningsskyldighet gentemot ägare eller innehavare av särskild rätt. Ej heller kan föreskrifterna anses medföra att synnerligt men uppkommer vid användningen av fastigheten.

ÖVRIGT

Länsstyrelsen lämnar i förekommande fall råd och anvisningar i fråga om underhållet av byggnaden och vårderna av det omkringliggande området.

Ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföreskrifter får ske endast om det föreligger särskilda skäl för sådan ändring. Ansökan om ändring prövas av Länsstyrelsen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Kammarrätten i Jönköping genom skrivelse till Länsstyrelsen - se bilaga.

I den slutliga handläggningen av detta ärende i vilket länsråd Bo Landholm beslutat och byrådirektör Anders Franzén varit föredragande, har även bitr länsarkitekt Niklas Aronsson, förste länsassessor Claes von Sydow och länsantikvarie Per-Olof Ringquist deltagit.

Bo Landholm

Anders Franzén

Kopia till:
Riksantikvarieämbetet, delg.kv., laga kraftbevis
Länsmuseet
Eksjö kommun
Inskrivningsmyndigheten, laga kraftbevis
Kulturmiljöenheten
CvS